

ارزیابی آثار توسعه بر آلودگی قنلاب انزلی با مدل تخرب

مولف :

زهرآ پور دشت

كارشناس ارشد آلودگیهای محیط زیست

سرشناسه	: پوردشت، زهرا، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: ارزیابی آثار توسعه بر آلودگی تالاب انزلی با مدل تخریب/ مولف زهرا پوردشت.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۵ص.
شابک	: 978-600-449-187-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تالاب‌ها -- ایران -- حفاظت -- نمونه پژوهی
موضوع	: Wetland Conservation -- Iran -- Case studies
موضوع	: تالاب‌ها -- ایران -- بندرانزلی -- نمونه پژوهی
موضوع	: -- Iran -- Bandare Anzali -- Case studies Wetlands
موضوع	: مرداب انزلی (Anzali Wetland) (Iran)
رده بندی کلاس	: ۱۳۹۵ الف ۹ پ/ DSR2155
رده ی دیسک	: ۴۸۲۰۹۵۵/۵۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۹۳۳۰۳

ارزیابی آثار توسعه بر آلودگی تالاب انزلی با مدل تخریب

تالیف: زهرا پوردشت

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره زبیر

نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۱۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۳۰۰

شماره شابک: ۷-۱۸۷-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی- ۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.



نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا(ع). ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸
دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail
سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل اول: کلیات
۲	۱-۱- مقدمه
۳	۲-۱- بیان مسئله
۴	۱-۲-۱- اهداف
۵	۲-۲-۱- فرضیات
۵	۳-۲-۱- اهمیت و ضرورت
۷	فصل دوم: مبانی نظری، پیشینه بحث
۸	۱-۲- مبانی نظری مباحث
۸	۱-۱-۲- تعاریف و واژگان
۹	۲-۱-۲- اثرات سوء توسعه بر محیط زیست
۲۲	۲-۲-۱- فاضلاب‌های صنعتی
۲۴	۴-۱-۲- تالاب‌ها
۲۵	۱-۴-۱-۲- حفاظت از تالاب‌ها در ایران و جهان
۳۱	۵-۱-۲- تالاب انزلی
۴۴	۲-۲- پیشینه بحث
۴۷	فصل سوم: روش‌های اجرایی
۴۸	۱-۳- مقدمه
۵۰	۳-۳- روش اجرایی
۵۰	۱-۳-۳- نمودار گردش کار
۵۰	۲-۳-۳- مطالعات کتابخانه‌ای
۵۰	۳-۳-۳- تهیه نقشه‌های منطقه مورد مطالعه
۵۰	۴-۳-۳- تعیین واحدهای نشان‌دهنده روی نقشه توپوگرافی

۵۱	۵-۳-۳- محاسبه آسیب پذیری بوم شناختی
۵۲	۶-۳-۳- محاسبه تراکم فیزیولوژیک
۵۲	۷-۳-۳- تعیین میزان و عوامل تخریب
۵۳	۸-۳-۳- منابع و ابزار گردآوری اطلاعات
۵۵	فصل چهارم: نتایج
۵۶	۱-۴- نتایج تجزیه و تحلیل مکانی لایه‌های اطلاعاتی
۵۶	۱-۱-۴- توپوگرافی محدوده مورد مطالعه
۵۷	۱-۴- سایر لایه‌های اطلاعاتی در محدوده مورد مطالعه
۶۰	۴- نتایج آسیب پذیری بوم شناختی
۷۸	۳-۴- نتایج محاسبه تراکم فیزیولوژیک
۷۹	۴-۴- نتایج محاسبه شدت تخریب
۷۹	۱-۴-۴- شناسایی عوامل تخریب
۸۰	۲-۴-۴- ضریب تخریب حمل و نقل آتزلی
۱۰۵	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها
۱۰۶	۱-۵- جمع‌بندی یافته‌ها
۱۰۸	۲-۵- نتیجه گیری
۱۰۹	۳-۵- پیشنهادهای پژوهشی
۱۱۱	فهرست منابع

پیشگفتار

تالاب انزلی به عنوان یکی از منحصر به فردترین زیستگاه‌های طبیعی ایران و از زیاترین مناظر آبی در دنیا، از گزند مدیریت زیست محیطی و برنامه‌ریزی‌های شهری نامناسب مصون نمانده است؛ از این رو کتاب حاضر با هدف ارزیابی آثار توسعه بر آلودگی محیط زیست در حوزه تالاب انزلی با استفاده از مدل تخریب، تعیین ظرفیت فرایند توسعه و نسبت مساحت نیازمند اقدامات حفاظتی بیشتر در این منطقه، انجام شد. بدین منظور پس از انجام مطالعات کتابخانه‌ای، نقشه‌های حوزه تالاب انزلی شامل توپوگرافی، سب، پوشش گیاهی، زیستگاه‌ها و مناطق با مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ از سازمان نقشه برداری کشور تهیه گردید. سپس از مدل تخریب و بر مبنای کار با واحدهای نشانزد یا شبکه‌های فرض $۰/۵ \times ۰/۵$ سانتی‌متری بر روی نقشه توپوگرافی منطقه استفاده شد. محاسبه آسیب پذیری بوم شناختی با استفاده از روی هم گذاری نقشه شبکه‌بندی شده و لایه‌های اطلاعاتی مکانی، و تعیین کد محدوده‌های طبقات در هر واحد، از طریق اصل مقادیر آستانه‌ای، انجام شد. به علاوه، تراکم زیربوم یک، از تقسیم جمعیت هر شبکه بر سطح زمین‌های قابل کشت آن بدست آمد. برآورد آسیب تخریب، با انجام مشاهدات میدانی، نظر کارشناسی و همچنین مشارکت افراد محلی، انجام شده و با استفاده از اطلاعات و نقشه‌های موجود از منطقه مورد مطالعه، عوامل اصلی تخریب و آسیب رسان به محیط زیست شناسایی و کدگذاری شدند. برای آماده سازی لایه‌های اطلاعاتی و تجزیه و تحلیل مکانی از Arc GIS 9.3 و برای انجام محاسبات مدل تخریب از Microsoft Excel 2011 بهره گرفته شد. نتایج محاسبه آسیب پذیری بوم شناختی (V_0)، نشان داد که تعداد ۶۹ شبکه (از میان ۶۰۶ شبکه) به عنوان نقاط آسیب پذیر از نظر اکولوژیک شناخته شده و به عبارت بهتر ۳۸۸۱/۲۵ هکتار از اراضی مورد مطالعه از درجه آسیب پذیری ۱ برخوردارند. همچنین با توجه به جمعیت شهرستان انزلی در سال جاری (۱۳۹۵) معادل ۳۵۷۹۴۷ نفر (با رشد سالانه ۱/۱) و اراضی کشاورزی این شهرستان معادل ۷۴۵۶۰ هکتار، تراکم فیزیولوژیک (Dp) حوزه تالاب انزلی برابر با ۴/۸ بوده است و به

عبارت بهتر ۵ نفر به ازای هر هکتار زمین کشاورزی وجود دارد. نتایج محاسبه ضرایب تخریب (H) برای شبکه‌های مورد مطالعه نشان داد که مجموعاً در ۳۴۷ شبکه که بیشتر در محدوده تالاب و بخش ساحلی دریای کاسپین پراکنده شده‌اند، می‌بایست نسبت به عوامل مخرب شناسایی شده، حفاظت بیشتری صورت گیرد. برای ۲۵۸ شبکه دیگر که بیشتر در بخش‌های جنوبی حوزه و همچنین منطقه حفاظت شده سیاه‌کشیم قرار گرفته‌اند، اقدامات می‌بایست بیشتر متوجه بازسازی باشد. بر اساس مدل تخریب تنها یک شبکه (P6) با ضریب آسیب برابر با ۱/۶ مستعد توسعه شناخته شده است و به طور کلی، با توجه به وجود یک منطقه حفاظت شده، یک پناهگاه حیات وحش، ۳ منطقه شکار ممنوع و زیستگاه زمستان گذرانی پرندگان مهاجر، محدوده تالاب انزلی از امکان توسعه انسانی بسیار اندکی برخوردار است.

از تمامی اساتید محترم دانشمندان که پیرامون مباحث مطروحه در کتاب نظر؛ پیشنهاد و یا انتقادی دارند، با ارسال نظرات خود در بهتر شدن این اثر بنده را یاری فرمایند.

با تشکر زهرا پوردشت

Pourdastht_zahra@yahoo.com